

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

14. Leges à Mose latae de succeßione ex testamento, vel ab intestato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

Cap. XIV.

Leges à Moyse late de successione ex testamento, vel ab intesta.

19.

Primò Queritur, quo pacto apud Iudæos, hæredes ex testamento, vel ab intestato succederent? Numerorum. 27. lex est. *Homo cum mortuus fuerit absque filio, ad filium eius transibit hereditas. Si filium non habuerit, habebit successores fratres suos, quod si & fratres non fuerint, dabitur hereditatem fratribus patris eius. Sin autem nec patris habuerit, dabitur hereditas his, qui ei proximi sunt, eritque hoc sanctum (id est firmum ac fixum) Israel lege perpetua.* Hactenus Lex. Ratio huius legis erat; quia possessiones cum familia transibant; & ideo si quis mares, aut foeminas susceperat, ad mares, non foeminas hereditatem, hoc est, agros & alia bona immobilia transmittabat: Inter mares verò duas partes primogenitus obtinebat. Si quis tamen foeminas tantum procreasset, ad eas hereditatem æquis portionibus transferebat: & idcirco illæ nubere, nisi viris eiusdem tribus, & familiæ non poterant, ne possessiones paternæ, in quibus succederent, ad alias familias transferrentur. Tales fuerunt filiz Salphoad, de quibus Numerorum 27. & 36. & inde factum est, ut filiz, quæ hereditatem non habebant, possent nubere viris cuiuslibet alterius cognationis, & tribus: tales erant foeminae ex tribu Leuitica. Querunt aliqui, an vlla bona hereditaria foeminae consequerentur, cum fratres habebant. Ex bonis immobilibus, cuiusmodi erant agri, fundi, & alia id genus possessiones, nihil ad eas transmittebatur; bene autem ex bonis mobilibus, quæ in numero pondere, & mensura consistunt, poterant foeminae vnâ cum fratribus parenti succedere, quia familiae per bona mobilia non discernabantur, Deuteronomij 21. hæc ponitur lex: *Si quis duas uxores duxerit, & vnâ dilexerit, alteram verò odio habuerit, & liberis ex vtraque susceperit, & fuerit primogenitus ex ea, quam odio habet, non poterit ius primogenitorum transferre ad filium dilectum: ita ferè Lex. Primogenito debebatur tanquam ius, sacerdotium; & ideo si ex tribu Leuitica, & familia Eleazaris filij Aaronis erat, summo Pontificatuungebatur: it em honorum duplicem portionem, & primum in sedendo locum suo iure primogenitus habebat. Hæc autem iura primogeniti non solum mandato Moyse constituta sunt, sed etiam longè ante Moysem apud Hebræos seruabantur, non quidem lege scripta, sed solo instituto, & more Maiorum. Interea si quis ex concubina, vel ancilla natus erat, hæres patris esse non poterat: & hoc ante legem scriptam more atque instituto Maiorum apud Hebræos vigeat. Et ideo dixit Sara ad Abraham: *Eijce ancillâ hanc, & filium eius: non enim erit heres filius ancillæ cum filio meo Isaac.* Et alibi: *Dei que Abraham cuncta que possederat Isaac, filijs autem concubinarum largitus est munera.* Sensus est: Transmittit Abraham ad Isaac hereditatem; filijs verò concubinarum aliqua legauit, ex quibus viuerent, ut Isaac hæredem eos alendi lege curaque liberaret. Et nihilominus filij Iacob etiam ex ancillis suscepti, cum cæteris fratribus regnum, & terram à Deo promissam acceperunt: quod an-*

notauit S. Augustinus Tractat. 11. in Ioannem, & referitur 32. quæst. 4. cap. Recurrat. Eos enim omnes voluit Iacob pro legitimis filijs, & hæredibus habere.

Cap. XV.

P R A E C E P T A

De seruis, & ancillis.

Exodi 21. præcepit Deus, ut serui septimo anno liberi dimitterentur, hoc est, libertate donarentur: quæ Manumissio in Hebræis seruis, non in ijs, qui ex Gentibus serui facti erant. Hebræorum, locum habebat. Leuitici 25. sic loquitur lex: *Si paupertate compulsus vendiderit se tibi frater tuus, non cum opprimes seruitute famularum, sed quasi mercenarius, & colonus erit. Mei enim serui sunt, & ego eduxi eos de terra Aegypti, non veniunt conditioe seruorum. Sciendum est, apud Iudæos duplex genus seruorum extitisse. nam seruis, vel erat Hebræus, vel aliquis ex Gentibus. Si Hebræus, in perpetuum seruire non poterat, & hoc est quod dicitur in lege: *Si emeris seruum Hebræum, sex annis seruiet tibi, in septimo egredietur liber gratis. Si ex Gentibus, perpetua seruitute tenebatur. Seruis, habet lex, & ancilla sua vobis è nationibus, quæ in circuitu vestro sunt; & de adueni, qui peregrinantur apud vos, vel qui ex his nati fuerint, has habebitis famulos, & hereditario iure transmittetis ad posterum, ac possidebitis in æternum.* Ita lex Rursus seruis Hebræus poterat esse ex triplici causa: aut quia Hebræus inopia oppressus se vltro alteri Hebræo vendiderat. Leuitici 25. *Si paupertate compulsus vendiderit se tibi frater tuus, non cum opprimes seruitute famularum, sed quasi mercenarius, & colonus erit: aut quia Hebræus furatus aliquid fuerat, & soluendo non erat: tunc enim fur Hebræo vendebatur. Exodi 22. *Si non habuerit, inquit, (scilicet fur) quod pro furto reddat, ipse venundabitur. Quæ lex dura, & seuera non erat, eo quod non vendebatur ille ad perpetuam seruitutem, cum septimo anno pristinam esset libertatem recuperaturus. Vendebatur igitur, & quasi locabat operas suas ad tempus, ut ex mercede solueret rei furti damnum. Aut seruis Hebræus erat, quia ex seruo Hebræo, & ancilla natus, ut alibi dicitur, videlicet Exodi 21. Hebræorum verò serui ex Gentibus, aut erant bello capti, aut pecunia empti, aut domi ex ancilla nati. Ancilla itidem vel erat Hebræa, vel ethnica. Hebræa, aut quia se vendiderat egestate compulsus. Leuit. 25. & hæc septimo anno ad libertatem pristinam redibat: Aut quia pater ipsius eam vendiderat alteri Hebræo uti eam vxorem duceret Dominus, vel filius eius Exodi 21. & Deut. 15. vbi hæc sunt verba: *Si quis vendiderit filiam suam in famulam, non egredietur sicut ancilla exire consueuerunt, hoc est: non exhibe, sicut serui egrediuntur, nam serui egrediuntur cum corpore suo soli, si soli in domum Domini venerunt, non sic autem ancillæ Hebrææ, quoniam non solum ad ministerium, sed ad matrimonium saltem, quale erat ancillarum, tradebatur. Si displicerit oculis Domini sui, cui tradita fuerat, id est, cui vendita fuerat, ut eam duceret vxorem vel Dominus, vel saltem filius eius, si displicerit, in-****

quam